

Jan en Yvonne Kiers

Het melkveebedrijf van Jan en Yvonne Kiers is het vierde in Nederland met een automatisch ruwvoersysteem van Trioliet. De installatie draait nu een half jaar in Wachtum.

Aantal koeien:	70
Melkquotum:	630.000 kg
Hoeveelheid land:	47 hectare
Voeren:	9 x per dag

Jan en Yvonne Kiers: 'We waren onder de indruk van de arbeidsbesparing'

De voorraadbunkers staan in een oude werktuigberging

De doseerbak wordt met voer gevuld

De doseerbak op weg van de stal naar de voorraadbunkers

Finale Champions League

Het melkveebedrijf van Jan en Yvonne Kiers is 14 maart het decor voor de Champions League finale veebeoordelen, samen met het naastgelegen bedrijf van de familie Kooijmans uit Oosterhesselen. De veebeoordelingswedstrijd wordt gecombineerd met een veiling van de ter keuring gekomen dieren. Deze 18 dieren zijn niet afkomstig van Kiers en Kooijmans, maar bij elkaar gezocht uit heel Nederland.

Jan Kiers: 'We hebben veel minder voerresteren dan voorheen'

Voeren als een trein

De keuze voor een automatisch ruwvoersysteem was voor familie Kiers uit Wachtum duidelijk. Goedkoop uitbreiden in stalcapaciteit en een arbeidsbesparing van anderhalf uur per dag stonden aan de basis voor een investering van 120.000 euro.

tekst Tijmen van Zessen

Het lijkt wel een fabrieksproces. Met een licht zoemend geluid komt een stalen arm in beweging, op weg naar één van de vier bunkers met ruwvoer. Een mes aan de arm snijdt een plak mais af, waarna de mais op een lopende band uiteenvalt. De band weegt het voer en brengt het in een doseerbak. Op het bedrijf van Jan (39) en Yvonne (38) Kiers in Wachtum draait de vierde automatische voerinstallatie van Trioliet in Nederland. Sinds juli vorig jaar krijgen de zeventig melkkoeien negen keer per dag een verse portie voer, wordt het jongvee driemaal daags gevoerd en bedient de robot zelfs een groep met vier opstartkoeien met een apart gemengd menu. 'Dat doe je niet met een voermengwagen van tien kuub. De koeien beschikken voortdurend over vers voer en krijgen altijd een gelijke portie mais, hooi, kuil en soja. We hebben veel minder voerresteren dan voorheen, hooguit één kruiwagen op een ochtend', vertelt Jan Kiers enthousiast.

Uitbreiden voor 300 euro per koe
Vier jaar geleden zag Jan Kiers op een beurs voor het eerst een automatisch voersysteem. 'Ik was onder de indruk

van de arbeidsbesparing. Het scheelt me elke dag anderhalf uur. Voorheen voerde ik met een bovenlosser en was ik de hele dag aan het voeren. Ik ben heel flexibel nu, zet twee keer per week blokken voer in de voorraadbunkers en kan rustig een dag ruilen. De arbeidspiek rond het melken is weg; ik heb er een hekel aan als koeien rond het melken niet kunnen vreten. Om half zeven ligt de eerste portie voer klaar.'
De investering van 120.000 euro werd uitgesteld tot 2008 vanwege bedrijfsovername. Kiers moet aan belangstellenden vaak uitleggen waarom hij niet het melken, maar het voeren automatiseerde. 'De aanschaf van het voersysteem was mooi te combineren met een uitbreiding van 29 ligboxen. De voergang is versmald tot 2,5 meter en de vrijgekomen ruimte wordt benut voor de extra ligboxen.' Op deze manier transformeerde Kiers zijn 2+2-stal tot een 3+2-stal, binnen de bestaande muren. De gerealiseerde uitbreiding kostte zo niet meer dan 300 euro per box.
Vanwege de hogere veedichtheid werd de zijmuur van het gebouw verlaagd voor een voldoende fris stalklimaat. 'Ik zou twee melkrobots nodig hebben voor

de uitbreiding tot 90 koeien en dat is niet efficiënt. Bovendien was de bovenlosser aan vervanging toe, zeker gezien de voorgenomen groei van zes naar acht ton melk. Het was mijn wens om gemengd te voeren en de aanschaf van een voermengwagen en een zwaardere trekker kostten me meer dan dit voersysteem', beargumenteert Kiers. Yvonne vult aan dat het willen behouden van weidegang op de achtergrond meespeelde.
Het forse prijskaartje van de robot weerhoudt Kiers er niet van zijn koeien te weiden, hoe nauwgezet het systeem de koeien ook voert. 'In de zomer kun je goedkoop melken. Er is relatief weinig krachtvoer nodig en de loonwerkkosten zijn bij weidegang lager.'

Voerefficiëntie nog niet gestegen
Sinds de Triomatic de koeien voert, merkt Kiers vooral dat de gehalten in de melk stijgen: het vet met 0,3 procent en het eiwit met 0,15 procent. Het rollend jaargemiddelde steeg van 8440 naar 8940 kg melk per koe met 4,38% vet en 3,45% eiwit. 'Het beeld is wel enigszins vertekend doordat ik voorheen het voer niet mengde', zegt Kiers. 'Daarnaast ben ik meer krachtvoer gaan voeren om het melkquotum dit jaar vol te krijgen. Dit krachtvoer verdringt het ruwvoer, waardoor de benutting van ruwvoer achteruit is plaats van vooruit ging.'
In 2007 voerde Kiers per 100 kg meetmelk 22,62 kg mengvoer, tegen 26,06 kg vorig jaar en 28,60 kg het laatste kwartaal. De krachtvoergift per koe steeg van zes naar acht kg en het percentage meetmelk uit ruwvoer daalde van 53 naar 40

procent. Een slecht gewonnen kuil uit de natte zomer van 2007 is de belangrijkste oorzaak van de onverwacht lagere voerefficiëntie. 'Mijn doel is een goed voersaldo te halen. Goed ruwvoer en een gezonde koe die dit voer kan benutten zijn essentieel. Ik maai daarom op tijd, ik heb liever vem in de kuil en structuur als aanvulling, dan omgekeerd. Ik heb geleerd van 2007, toen de eerste snede te droog en te grof werd ingekuuld en er veel brok en eiwit tegenaan moest om nog goed te melken.'
De fokkerij draagt volgens Kiers bij aan

Dankzij automatisch voeren 29 boxen extra

het streven naar een gezonde koe. Hij hanteert het advies van Semex en benut stieren als Tandem, T Derek, Talent en Mr Samuël. 'Ik zoek niet zelf bij elke koe een passende stier en let onvoldoende op de bouw van de koe. Daarvoor ben ik te weinig fokkerijman. Wij moeten vooral de gehalten in de gaten houden.'
Meer rust in de stal
In de oude werktuigberging staan de voorraadbunkers, enkele machines hebben ervoor moeten wijken en staan bui-

ten. 'In vergelijking met andere systemen hoef ik de bunkers relatief weinig te vullen omdat de blokken voer intact blijven tot het moment van voeren. In een bunker waar het voer los ligt, zal eerder broei ontstaan.'
Het valt Kiers op dat de rust in de stal is toegenomen nu de robot voert. 'Bezoekers verwachten juist meer onrust in de stal, omdat de robot de koeien de hele dag naar het voer toe lokt. Maar mijn ervaring is dat het tegendeel waar is. Er is veel meer regelmaat wat bovendien de tochtwaarneming verbetert.' l

